

मराठी

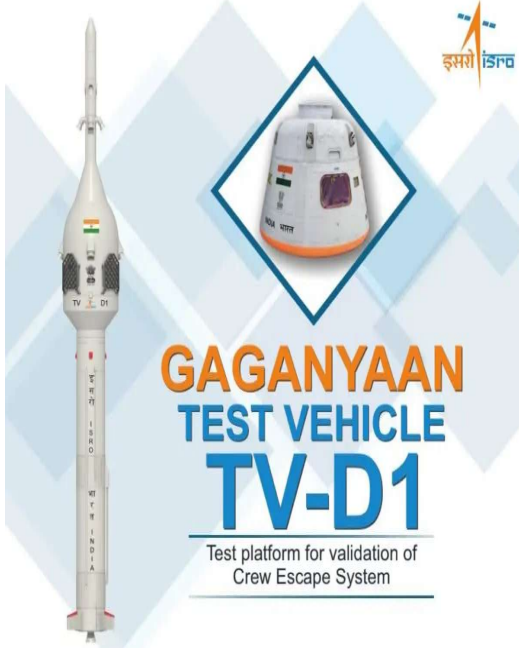
ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

23 ऑक्टोबर 2023

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

गगनयान चाचणी उड्डाण यशस्वी

संदर्भ

भारतीय अंतराळ संशोधन संस्थेने (इस्रो) गगनयान मोहिमेसाठी कू एस्केप सिस्टीमचे प्रात्यक्षिक दाखवण्यासाठी आपली पहिली चाचणी उड्डाण यशस्वीरित्या पूर्ण केली आहे.

गगनयान बदल

- गगनयान प्रकल्प 3 दिवसांच्या मोहिमेसाठी 400 किमीच्या कक्षेत 3 सदस्यांच्या कू लॉंच करून आणि त्यांना सुरक्षितपणे पृथ्वीवर परत आणून मानवी अंतराळ उड्डाण क्षमतेचे प्रात्यक्षिक करते.
- हा इंडियन ह्युमन स्पेसफ्लाइट प्रोग्राम (IHSP) चा एक भाग आहे, ज्याची सुरुवात (2007 मध्ये) ISRO ने कूड ऑर्बिटल स्पेसक्राफ्ट लो पृथ्वी ऑर्बिट (LEO) मध्ये प्रक्षेपित करण्यासाठी आवश्यक तंत्रज्ञान विकसित करण्यासाठी केली होती.
- लॉन्च व्हेईकल मार्क-3 (LVM3/GSLV Mk3) रॉकेट - गगनयान मोहिमेसाठी प्रक्षेपण वाहन म्हणून ओळखले जाते.
- भारताच्या सर्वात वजनदार रॉकेटमध्ये घन अवस्था, द्रव अवस्था आणि क्रायोजेनिक अवस्था असते.
- ते पूर्ण झाल्यावर, मानवयुक्त अंतराळ मोहीम हाती घेणारा भारत अमेरिका, रशिया आणि चीननंतर चौथा देश बनेल.

प्रकल्प उद्भव

संदर्भ

- भारताच्या "प्राचीन सामरिक कुशाग्र बुद्धिमत्तेचे" समकालीन लष्करी क्षेत्रामध्ये एकत्रीकरण करण्याचा महत्वाकांक्षी प्रयत्न संरक्षण मंत्री राजनाथ सिंह यांनी प्रकल्प उद्भव अंतर्गत सुरू केला.

प्रकल्पाबद्दल

- समकालीन लष्करी पद्धतींसह प्राचीन शहाणपणाचे संश्लेषण करणे आणि आधुनिक सुरक्षा आव्हानांना सामोरे जाण्यासाठी एक अद्वितीय आणि समग्र दृष्टीकोन तयार करणे हा प्रकल्पाचा उद्देश आहे.
- USA द्वारे आयोजित केलेल्या पहिल्या इंडियन मिलिटरी हेरिटेज फेस्टिव्हल (IMHF) मध्ये प्रकल्प उद्भव लॉंच करण्यात आला.
- हे लष्कर आणि युनायटेड सर्व्हिस इन्स्टिट्यूशन ऑफ इंडिया (USI) यांच्यातील सहकार्य आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

डोगरा वास्तुकला

संदर्भ

- डोग्रा आर्किटेक्चरला **जम्मू आणि काश्मीरच्या महाराज गुंज** येथे पुनरुज्जीवन मिळाले
- **उद्दिष्ट:** अतिक्रमण आणि विचलनामुळे कमी झालेल्या बाजारपेठेचे ऐतिहासिक वैभव पुनर्संचयित करणे.
- **महत्त्व:** 1846 ते 1947 दरम्यान काश्मीरवर राज्य करणाऱ्या डोगरा सम्राटांच्या विशिष्ट वास्तुशिल्प वैशिष्ट्यांवर प्रकाश टाकण्यासाठी.
- **व्याप्ती:** या प्रकल्पात बाजारपेठ, तसेच गुरुद्वारा, मशिदी, मंदिरे, थडगे आणि परिसरातील प्राचीन अभयारण्यांचा समावेश असेल.
- **फायदे:** प्रकल्पामुळे श्रीनगरच्या समृद्ध सांस्कृतिक भूतकाळाकडे लक्ष वेधले जाईल आणि पर्यटनाला चालना मिळेल अशी अपेक्षा आहे.

डोग्रा आर्किटेक्चर बदल:

- डोग्रा स्थापत्य ही एक अद्वितीय वास्तुकलेची शैली आहे जी भारतातील जम्मू आणि काश्मीर प्रदेशात डोग्रा राजवंशाच्या राजवटीत विकसित झाली.
- हे राजपूत, मुघल आणि युरोपीयनसह विविध स्थापत्य शैलींचे मिश्रण आहे.
- डोगरा वास्तुकला तिच्या सुशोभित नक्षीकाम, क्लिष्ट डिझाईन्स आणि **वाळूचा खडक आणि संगमरवरी** यांसारख्या स्थानिक सामग्रीच्या वापरासाठी ओळखली जाते.
- जम्मू वास्तुविशारदांची उत्तम उदाहरणे म्हणजे **मुबारक मंडी, बहू किल्ला, जसरोटा पॅलेस, बिल्लावर पॅलेस**, या सर्व इमारती राजांनी, जम्मूच्या डोगरा शासकांनी बनवल्या होत्या.
- या वाड्यांमध्ये **“मेहराब”** प्रकारचे दरवाजे आणि कमानीच्या आकाराचे टेरेस आहेत आणि वरच्या बाजूला डूमसन आहे, परंतु मुबारक मंडीचे घुमट हे शिखर आणि घुमट शैलीच्या मिश्रणाचे स्पष्ट उदाहरण आहेत.
- **वाळूचे दगड आणि खडे**, जे जम्मू कांडी पट्ट्यात मोठ्या प्रमाणात आढळतात, ते बीटिफिकेशनसाठी अतिशय परोपकारीपणे वापरले जातात.

मराठी

पेंटब्रश स्विफ्ट बटरफ्लाय

संदर्भ

पेंटब्रश स्विफ्ट हिमाचल प्रदेशातील चंबा जिल्ह्यात प्रथमच छायाचित्रित आणि दस्तऐवजीकरण करण्यात आले आहे.

फुलपाखरू बदल

- हेस्पेरिडे कुटुंबातील फुलपाखरू प्रजाती आहे.
- 145 पेक्षा जास्त वर्षांपूर्वी लेपीडोप्टेरिस्ट फ्रेडरिक मूर यांनी प्रथम वर्णन केले होते.
- हे वरच्या पुढच्या कोषातील दोन विभक्त स्पॉट्सच्या आधारे ओळखले जाते.
- प्रजातीच्या अळ्या बांबू आणि इतर काही गवताच्या प्रजाती खातात.
- निवासस्थान: त्याचा अधिवास ईशान्य, मध्य आणि दक्षिण भारतात वितरीत केला जातो आणि उत्तराखंडमध्ये दुर्मिळ आहे.
- धोके: फुलपाखरांच्या संख्येत घट होण्यामागे अधिवास नष्ट होणे आणि लार्वा यजमान वनस्पतींची कमतरता ही प्रमुख कारणे आहेत. कीटकनाशकांच्या वापरात वाढ, जंगलतोड आणि हवामान बदल.
- ही प्रजाती वन्यजीव (संरक्षण) कायदा, १९७२ च्या अनुसूची IV अंतर्गत भारतात कायदेशीररित्या संरक्षित आहे.

भारत टेक्स भारताला जागतिक टेक्सटाइल पॉवरहाऊस म्हणून पुढे नेणार आहे

संदर्भ

- पुढील वर्षी 26-29 फेब्रुवारी दरम्यान होणारे **भारत टेक्स 2024 एक्स्पो** भारताला खरोखरच जागतिक वस्त्रोद्योग पॉवरहाऊस म्हणून स्थान देईल.

महत्त्वाचे मुद्दे

- प्रदर्शन क्षेत्राच्या दृष्टीने **जगातील सर्वात मोठा वस्त्रोद्योग मेळा** म्हणून या कार्यक्रमाची संकल्पना करण्यात आली आहे.
- संपूर्ण मूल्य शृंखला एकाच छताखाली पसरलेल्या **कापड उत्पादनांचा विश्वासार्ह पुरवठादार** म्हणून भारताच्या क्षमतांचे प्रदर्शन करते.
- नव्याने उद्घाटन झालेल्या **भारत मंडपम आणि यशोभूमी कॉम्प्लेक्समध्ये** हा एक्स्पो होणार आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

अयोध्या ही यूपीची पहिली मॉडेल सोलर सिटी असेल

संदर्भ

- मंदिराचे शहर पहिले मॉडेल सोलर सिटी म्हणून विकसित करण्यासाठी राज्य मोठ्या प्रमाणावर गुंतवणूक करत आहे.

सौभाग्य (प्रधानमंत्री सहज बिजली हर घर योजना) योजनेबद्दल:

- हे ऑक्टोबर 2017 मध्ये लॉंच करण्यात आले होते, ज्यात देशातील सर्व अविद्युतीय कुटुंबांना शेवटच्या माईलची कनेक्टिव्हिटी आणि वीज जोडणी यावर लक्ष केंद्रित केले होते.
- हा दीनदयाळ उपाध्याय ग्राम ज्योतीचा समवर्ती कार्यक्रम आहे.
- या योजनेचे उद्दिष्ट ग्रामीण भागातील सर्व विना-विद्युत नसलेल्या कुटुंबांना शेवटच्या माईलची जोडणी आणि वीज जोडणी प्रदान करणे आहे.

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.